

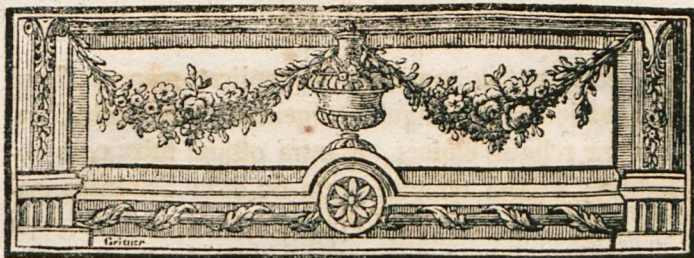
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.

SPECIMEN INAUGURALE
SISTENS
OBSERVATIONEM
DE
CONCEPTIONE
TUBARIA
CUM EJUS EPICRISI
QUOD
GRATIOSÆ FACULTATIS MEDICÆ
CONSENSU
PRO LICENTIA
GRADUM DOCTORIS
RITE CONSEQUENDI
SOLENNI ERUDITORUM EXAMINI
SUBMITTIT
FRANCISCUS HENRICUS CORVINUS
ARGENTINENSIS
DIE XXVIII NOVEMBRIS A. MDCCLXXX.
H. L. Q. C.

ARGENTORATI

Excudebat JOH. HENRICUS HEITZ, Academiæ Typ.

P A R E N T I
O P T I M O
S A C R U M .

§. I.

Cum in eo essem, ut Inauguralem conscriberem Dissertationem, optimus meus Prens mihi proposuit observationem aliquam, quam ante aliquot lustra ei facere contigit, & quæ mirum conceptionis tubariæ & sæpius inde oriundorum malorum exemplum sistit. Hunc præternaturalem casum, quem attentione Medicorum dignum judicavi, exponens, non inconsultum duco ea breviter adducere, quæ naturali conceptione fieri solent, iisque subjungere generalem conceptionum præternaturalium ideam; quibus absolutis sequetur ipsa historia cum ejus epicrisi.

§. II.

Fœcundo igitur, qui secundum naturam fit, coitu tubæ eriguntur, fimbriis suis amplectuntur ovaria, mul-

A

toque etiam post coitum tempore applicata manent, simul etiam ovariorum vasa sanguine turgent, una ex vesiculis Graafianis præ reliquis eminent, & intra ostium tubæ comprehenditur; eodem tempore Aura sic dicta Seminalis mascula in tubos ex utero suscepta ad vesiculam Graafianam defertur, quæ tunc inflammatur & effluxis aliquibus diebus rumpitur. Illo demum tempore aura feminalis nuda attingere potest ovulum, & probabili conjectura embryonis Vivificatio fit, id est, referente HALLERO, „embryonis in ovulo latentis, nec incrementis, neque nisi lentissimo humorum motu agitati, corculum ad majores excitatur contractiones, ut sensim complicata vascula reliqui corporis impulso humore explicet, motum vitalem per omnes canales corpusculi animalis propaget“, excitata simul ovuli embryonem circumdantis vasa disponuntur, ut accipere a maternis partibus queant humores atque embryoni tradere. Quod ut justa in ratione contingat, ovulum apto loco matri accrescere & rite nutriri debet; ejusmodi autem locus Graafiana vesicula non est, sed uterus; exit igitur illud e vesicula in tubas, & exinde traditur utero. Ita *Naturalis* peragitur *Conceptio*. Hoc conceptionis negotium cum valde compositum sit naturæ opus & subtilissimas fere respiciat corporis partes, interdum errores patitur, unde varia oriuntur phænomena sub Conceptionis Præternaturalis nomine venientia, & quæ breviter rimari nunc suscipiam,

§. III.

Ovulum in vesicula animari dictum, vivens a tuba recipi debere etiam notum; si vero vivum ovulum in Vesicula remanet, illi accrescit & in ea nutritur, simili modo, quo in utero contingere solet, *Ovariam Conceptionem* factam esse dicimus. Retentionis ovull vivi in vesicula sequentes esse possunt causæ. Ovulum forte jam ante conceptionem nimis accretum fuit, aut conceptionis tempore nimis accrevit vesiculæ, aut liquor in hac contentus nimia laboravit tenacitate. Fortassè etiam aura feminalis ingredi nonnunquam potest per vesiculæ poros in ejus caveam, hinc ovulum animari absque ut vesicula inflammetur & rumpatur. An etiam nonnunquam, sola, quam impellens femineus halitus excitat vesiculæ cõcusione, ovulum in ea latens potest animari?

§. IV.

Si ovulum vivum ex Graafiana vesicula exit quidem, tuba autem non rite est ovario applicita, nonnunquam accidit, ut ipsum ovulum a tuba vel penitus non recipiatur, sed ex ovario in abdomen decidat, vel a tuba recipiatur, mox autem iterum ex ea elabatur a) in peritonæi

a) Cum de foramine, quod ex tuba in abdomen hiat, in sequentibus plura dicam, hinc ea, quæ Clar. MARHERR T. III. p. 556. de eo tradit, apponam: „ Per tubas aliqua inter uterum & ca-

faccum, ibi accrescat, aut ipso huic sacco aut visceri aliquo in eo contento fuorum villorum ope, hacque accretione ex vasis sacci nutrimentum hauriat & increfcat. Hoc modo oritur *Conceptio Abdominalis*.

§. V.

Si ovulum animatum a tuba quidem recipitur, sed inde non deducitur ad uterum, accrescit in illa, ni in totum perit, & nutritur, sicque oritur *Conceptio Tubaria*.

§. VI.

Rarissime ovulum cum intus latente embryone tali præternaturali modo conceptum *consumatum*, uti vocant, evadit, id est, ad maturitatem foetus novimestris perve-

„ vitatem abdominis communicatio est, cum extrema tubarum
 „ ostia hinc in uterum, ibi in pelvim pateant, licet uterus totus
 „ mediante peritonæo ab abdomine seclusus sit; est etiam commu-
 „ nicatio inter abdomen & ovaria; & hinc intelligitur, qui fieri
 „ potuerit in quibusdam rarioribus exemplis, ut concluso uteri
 „ orificio sanguis menstruus ex uteri cavea in pelvim & abdomen
 „ effluxerit, cujusmodi observationes apud RUYSCHIIUM aliosque
 „ extant; item qui fieri possit, ut ovulo in ovario imprægnato, si
 „ id ob qualemcunque causam per tubas ad uterum non deferretur,
 „ embryo in ovario increfcat & rupta denique ovarii membrana
 „ in abdomen perveniat.” Ill. HALLER foramen hoc adeo magnum
 nonnunquam repertum fuisse pronunciat, ut digitum receperit.

nit, quum ut plurimum vasa, quibus ovulum his in casibus accrevit, non sufficiens nutrimentum ei possint largiri, quia & ipsa parva sunt & præterea ovuli expansione angustantur. Hinc aut ovulum ad certam magnitudinem, e. gr. foetus sex mensium excretum, nimis expandit cavitatem, in qua est contentum, eam rumpit, & sic destruitur, aut non amplius rite nutritum moritur & mortuum aut exsiccescit, aut in putredinem ruit.

§. VII.

De cujusvis præternaturalis conceptionis eventu exempla auctores colligere. CYPRIANUS *b*) memorabile exemplum tradidit de foetu, qui in tuba ad consuetum partus tempus usque nutritus, tum demum periit. LAUGIER *c*) sese ex tuba consumatum & vivum foetum per ordinariam viam extraxisse, dicit; quam observationem vero falsam pronuntiat GUILHERMOND *d*).

Exempla ovulorum, cavum, in quo erant præternaturali modo concepta, incremento adeo expandentium, ut hoc fit ruptum, plura prostant; talia recensent DYNIS *e*), SANTORINUS &c.

b) *Epist. ad Millington* p. 190. 191.

c) *Journal de Medecine* T. XLI. Ann. 1774. Fevrier.

d) *Ibid.* T. XLII. Ann. 1774. Juillet.

e) *Cours d'Opérat. de Chirurg.* pag. 156.

Exsiccatorum foetuum plures possent adduci observationes, quarum solummodo duas tradam. *Cl. NEBEL f)* reperit in cadavere vetulae foetum osseum, qui per quinquaginta quatuor annorum spatium in abdomine haesit. *STARKEY g)* in tubae Fallopianae lato sine invenit semicalcareum foetum per sedecim annos in ea haerentem, per quod temporis intervallum tamen foemina quatuor sanos partus edidit, sed continuum dolorem in abdominis regione, quam foetus occupabat, sensit.

De putrescentibus foetibus praeternaturaliter conceptis plura etiam habemus exempla. Idem *STARKEY* sequentem etiam observationem inferuit *Philosophicis Transactionibus h)*; Foemina, quae post conceptionem continuum dolorem in inferiore abdominis parte sensit, praecipue quando alvum deposuit, tandem per sedes ossa foetus carne & cute putrida instructa dejecit; omnibus foetus partibus hoc modo emissis, iterum restituebatur in sanitatem.

§. VIII.

Non vero semper putridae partes sanie circumdatae inveniuntur, eoque demonstrant se resoluti foetus, non prorsus decompositas reliquias esse; sed visae jam sunt iu

f) *Aët. Palatin.* T. II. p. 403.

g) *Philosophic. Transact.* N. 484.

h) N. 475. pag. 304.

tubis, abdomine, ovariis partes nullo pure inquinatae & nutrimentum acceptum testantes postquam totus foetus diu jam vivere cessavit & ex parte destructus fuit. Cujus rei exemplum mea sistet observatio, quam nunc, prioribus ad illustrandum hunc casum breviter praemissis, recensere & rimari suscipiam; judicet indulgens lector, qui scit quam sit difficile intima naturae opera perscrutari, in quantum hoc in morbo adeo complicito ejus vestigia presserim.

§. IX.

OBSERVATIO.

Uxor quaedam triginta sex annos nata, quae decem annorum spatio quatuor robustos sanosque edidit partus, & quidem ultimum anni 1770. Majo, nec unquam passa est abortum, & praeter vermium incommoda, quibus nonnunquam vexabatur, bona est gavisa sanitate, circiter medium Novembris 1771, quo tempore menstruum fluxum experiri debuisset, illum non est experta; aliquo tempore effluxo incepit etiam sentire continuum dolorem dextro in latere, parvum & quidem illum locum occupantem, quem chirurgi in abdominis paracenthesi solent perfodere. In diem dolor est auctus, cui sub initium Januarii 1772. se junxit tumor abdominis, incassum adhibitis medicamentis aperientibus & resolventibus semper crescens; ut tandem versus finem Februarii, fluctuantes in

abdomine liquores perceperint explorantes manus. Tunc contentum intus liquidum punctione educere instituerunt, & en! prodire ad viginti usque libræ aquæ, sat magna foetentis saniei copia mixtæ; operatione finita, continuante tamen semper lateris dextri dolore, domestica sua opera iterum aggressa est foemina. Sensim sensimque vero replebatur iterum abdomen liquore, ut sex hebdomatibus post primam operationem effluxis, ad secundam progredi cogentur; sub qua e cannula exiere, primo octo circiter libræ saniei multum foetentis & postea pauca aquæ quantitas; educto liquido ægrota uti post primam operationem fecit, naviter fungebatur suis officiis; sed semper memorato dolore affecta. Effluxis tribus aut quatuor septimanis tertia & sic quarta, quinta, sexta & tandem septima punctio vocabatur in auxilium, quibus semper ex abdominis cavo parvam modo aquæ quantitatem obtinuerunt, sed qualibet vice ultra octo libras saniei maxime foetentis & adeo crassæ, ut vix e cannula exiret, & hanc statim nigro afficeret colore; nonnunquam effluxu saniei cessante ejus in locum aër strepitu erupit, quo egresso, iterum sanies prodit. Sustenta qualibet operatione foemina iterum incubuit suis negotiis, continuante vero semper illo dextri lateris dolore. Cum aliquando vero optimo gavisa somno matutino tempore e lectulo surgere vellet, correpta cruento vomitu, statim tradita est neci, Calendis Augusti 1772.

§. X.

§. X.

Septo cadavere sequentia fuere observata.

Abdominis & pectoris muscoli tenues quidem, vitio tamen caruere.

Densum valde erat peritoneum, & ob putredinem variis pictum coloribus.

Totum peritonei cavum repletum sanie maxime foetente, simili illi, quæ per operationem effluxit.

Omentum totum putredine erat consumtum, ut vix ejus reliquæ in magna ventriculi curvatura apparuerint.

Exterior ventriculi & præcipue magnæ curvaturæ, intestinorum, mesenterii & mesocoli lamina, ut & hæc tunica reliquo in peritoneo multas in bullas erat elevata, quarum aliquæ, præcipue ventriculi magnæ curvaturæ adfidentes, pugnæ magnitudinem excedebant; aliæ continebant pellucidam aquam, aliæ vero saniem.

Valde tenui membrana erant hæ bullæ & primo tactu rumpebantur.

Mesenterium & mesocolon variis in locis signa putredinis gesserunt.

Intestina maxime aëre farta erant.

Hepar nullo laborare videbatur vitio, præter Spigelianum lobulum, qui putredinis signa præ se tulit.

Bilis vesicula immunis quidem erat, sed loco flavæ bilis, pelluentem inclusit liquorem.

Pancreas & renes omni vitio destitutæ inventæ sunt.

B

Neque in liene fuit aliquis status præternaturalis observatus.

Ventriculus repletus erat sanguine coagulato, dextroque in latere, præcipue ubi vasa brevia sese distribuunt maxime inflammatus; arteria & vena coronaria multo sanguine extensa; vasa brevia sanguine turgida, & volumine ita aucta, ut calami scriptorii etiam magnitudinem superarint.

Cum attenti secantes observaverint illum locum, in quo misera hæc continuum sensit dolorem, viderunt hujus causam in Fallopiana tuba residere, cujus in ampla extremitate hæsit os, quod figura convenit, cum maxilla inferioris parte inter symphysin mentalem & angulum maxillæ posita; longitudo fere duorum pollicum est, latitudo duabus tertiis partibus pollicis æqualis; antice symphysin versus abruptum quasi est, postice duobus dentibus instructum, quorum posterior alveolo inclusus uniusque radice, refert dentem molarem postimum, alter priori accumbens minorque duabus radicibus adhæsit ossi, ei non infixus est.

Os hoc totum inclusum erat tubæ, præter dentium coronam, quæ ex utroque per tubæ foramen libere in abdominis cavum eminuit; ex tuba in ossis foraminula villi hinc inde transiere; cæterum ea inter uterum, & ossis locum erat concreta.

Uterus naturali gaudebat magnitudine, & omni vitio carere videbatur.

Ligamenta vero ejus lata, rotunda, ovaria & tubæ putredine erant correpta.

Diaphragma & pulmones naturali in statu erant, præter quod hi ultimi plurimis filis pleuræ adhæserunt.

§. XI.

Tribus morbis infelicem hanc præcipue ægrotasse, ex historica observationis relatione patere credo, quorum primarius fuit conceptio tubaria, ex quo prouti exponam hydrops cystica & vomitus cruentus sunt orti.

Concepisse mihi hæc foeminæ videtur aliquod tempus prius quam menses fluere cessaverunt, & primum dolores dextro in latere orti sunt.

Sub initium igitur Novembris 1771, tuba ovulum aliquod ex Graafiana vesicula accepit, hoc ovulum per tubam ad uterum promoveri debuisset, sed cum id factum non sit, necesse est sive unam aut alteram ex illis tubæ conditionibus defuisse quæ requiruntur, si ovulum promoveri debet a fimbriato tubæ sine in uterum, sive ipsum ovulum nimia laborasse magnitudine. Conditiones quæ requiruntur ad promotionem ovuli per tubæ canalem ad uterum, sive respiciunt constitutionem tubarum, sive vires quibus ovulum à tuba receptum per hanc utero inferitur. Ad justam tubarum constitutionem refero præcipue
1. Exactam satisque continuatam tubæ ad ovarium applicationem; 2. justam earum situm & directionem; 3. sat

amplum ostium e tuba in uterum hians; 4. liberam viam per quam ovulum promoveri debet. An cum aliis etiam huc referam accumulationem nimiam feminis masculini hoc in tubo, cum omnes hodierni physiologi doceant crassum semen nusquam in tubam pervenire, sed subtilem solummodo illum feminis halitum Aura Seminalis dictum.

Quanam sint illæ vires, per quas ovulum per tubam promovetur multum fuit disputatum; SENACIUS cum viderit injectione tubas turgere, credidit determinato sanguinis ingressu in cavernosam tubæ substantiam, unam partem ejus post alteram angustari, hocque modo ovulum promoveri per tubam. BOERHAAVE vero & præcipue HALLER cum in brutis animalibus longitudinales & circulares musculares fibras, & ultimus *i*) ipsum motum tubæ peristalticum viderint, docuerunt in homine idem fieri, quamvis in hujus tuba nullas tales detexerint fibras. Fortasse tubis idem accidit, quod utero solet, qui nimirum solummodo puerperii tempore, quo præcipue suos peragere debet functiones musculares fibras monstrat; fortasse etiam felici harum virium conspiratione ovulum promovetur.

§. XII.

Hac de qua tractamus conceptione unam aut alteram, ex dictis tubæ conditionibus a justa norma aberrasse, aut

i) *l. c.* T. VII. Libr. XXVIII. p. 104.

ovulum nimis magnum fuisse patet ex eo, quod hoc remansit in tubæ amplo fine; quæ vero præcipue peccaverit conditio, ex nullo fonte derivare mihi licuit; cum concretio tubæ quæ dissectione observabatur, conceptionis tempore obtinuisse non potuerit, quia concreta illa, auræ feminali iter ad ovarium præclusum fuisset. An vero tunc jam nimis arcata fuerit tuba, hic non disputabo. Quidquid sit, ovulum remansit in ampla tubæ extremitate, & cum interior hujus facies arteriosis & venosis propendentibus sit instructa finibus *k*), in modum internæ uteri faciei, quid mirum, quod hic, prouti in utero, plures villi arteriosi ovuli, accreverint venosis finibus tubæ & arteriosi tubæ villi, venosis ovuli. Hoc modo ovulum cum suo embryone in tuba nutriebatur, prouti in utero ab initio nutriri solet, incrementum igitur etiam cepit.

§. XIII.

Mox volumine aucto replere initio incipiebat, tubæ finem, sed cum magis magisque ovulum increfceret & evolveretur, extendebatur tandem ipsa tuba. Hoc vero fieri non potuit sine retis nervorum & vasorum, quod inter tubæ laminas est distentione. Unde ille lateris dolor, quem foemina primum fine Novembris, quo incipiente conceperat, sensit.

k) HALLER Libr. cit. T. VII. Libr. XXVIII. pag. 106.

§. XIV.

Vasa tubæ communicantia cum ovuli vasis poterant quidem satis nutrire parvum embryonem, sed sane non amplius quum ille aliquot mensium ætatem affecutus esset, tam quia ovulum non potuit in toto suo ambitu tubæ accrescere, propter hujus faciem internam non undique id attingentem, quam quia illius incremento, retia vasorum tubæ a quibus id nutrimentum accipere debuisset pressio- ne & extensione angustabantur. Ovulum igitur cum fœ- tu per aliquot menses increvit, sed postea non amplius rite nutritum, tabe confici cepit, tandemque mortuum est, quod sub initio Januarii mensis accidit. Post mortem fœtus putredine corripiebatur ut & ovulum, & sic pri- mo molles partes tunc etiam ipsa ossa in putridum resol- vebantur liquamen, quod prouti sensim sensimque ex fœ- tus partibus oriebatur, statim per illud naturale tubæ fo- ramen, quo in abdominis saccum hiât, in eum effluxit. Causæ cur hoc liquidum putredinem non communica- vit ipsi tubæ, hæc possunt esse. Ob deficientem aërem ad putredinem adeo necessarium, non statim eo tempore quo adhuc in tubis erat, tantam acquisivit acrimoniæ gra- dum, ut arrodere potuisset ipsam tubam; porro sua quamvis levi acrimonia, irritavit fontes, qui mucum in tubam deponunt, hi non amplius tubæ expansione angu- stati & nunc irritati, copiosiore deponebant mucum, qui liquamine in tuba adhuc contento mixtus, acrimo-

niam ejus infrinxit, & sic tubam a putredine defendit. Si etiam experientiam consulimus, illa nobis multa tradit exempla, ex quibus patet unam partem corporis nostri posse putredine consumi, absque ut altera cum qua putrescens immediate communicat, aut cujus pars est, etiam putredine afficiatur; sic per carcinoma nonnunquam omnes tunicae testiculorum involventes consumuntur, non tamen ipse testis putredinem contrahit, sic e fonticulis, ulceribus cacoëthis per longum temporis spatium acris materies effluit integris manentibus ulceris parietibus; maxime vero hoc declarat ille tubariae conceptionis casus, quem, quum de putrescentibus foetus in genere dixi, recensui, ubi nimirum foetus in abdomine concepti & ibi corrupti partes cum magna saniei copia intestinum rectum perforarunt, perque alvum deponebantur, superstitae tamen muliere. Resolvebantur & effluebant ex tuba in abdomen omnes ovuli & foetus partes, praeter maxillae inferioris partem, quae forte nude attingens interiorem tubae faciem, sequenti modo cum ea concrevisse videtur. Arteriae & venae maxillaris abrupti fines, concreverunt cum villis tubae; sed sola haec arteria os nutritum fuisse mihi non videtur, cum tota superficies ossis plurimis parvis foraminulis in ejus substantiam penetrantibus, esset pertusa, quae villos tubae recepere, ut sectione observatum est. Hoc modo tam per vasa maxillaria, quam per hos villos largiter os a tubae arteriis, nunc ob eliminatum foetum non amplius compressis nec distentis, est nutri-

tum; hinc etiam maxillæ hæc pars per septem circiter menses nutrita, multum superavit foetuum vel per aliquot tempus jam natorum maxillæ similes partes; hinc etiam dentis rudimentum, apud foetum in substantia maxillæ latens, hic citius evolvebatur, gingivas perpetuo mucosæ & fortasse etiam ipsa putredine emollitas mox perforavit & ad tantam magnitudinem brevi tempore pervenit. Alter dens nullo licet ossis in cavitate hærens, tamen videtur vasculis ex osse egredientibus nutritus fuisse, cum secto in cadavere adhuc aliquo modo cum osse cohæserit. Hoc modo nutritus, sed fortasse non tam abundanter, alteri, in osse hærenti, magnitudine cedebat.

§. XV.

Putridus vero liquor foetus dissoluti, ex tuba in peritonei saccum effusus sub initio Januarii mensis, continuante putrefactione semper acrior redditus, intestinorum motu, in omnibus fere abdominis partibus distributus, irritavit primo præcipue retia vasorum lymphaticorum, quorum tunicæ valde tenues maxime irritabiles sunt, uti ex physiologicis notum, quæque immediate sub tunica communi sive externa intestinorum & ventriculi, & inter tunicas mesenterii, & mesocoli, copiose decurrunt; hac irritatione lymphæ, secundum generalem legem "ubi irritatio ibi affluxus" copiose ad vasa præcipue irritata decurrens, hæc vasa dilatavit primum, postea dirupit; ita

ita lymphæ in intestinis inter tunicam muscularem & communem, in mesenterio & mesocolo inter ambas eorum tunicas & in reliquo peritoneo sub ipsa interna tunica effluxit, hæcque tunicas in vesicas elevavit, unde orta ascitis species Hydrops Peritonei s. Cystica dicta, cujus plura exempla collegit VAN SWIETEN 1). Hinc eodem tempore, quo foetus incepit corrumpi circa initium Januarii, abdomen ægrotæ turgere cœpit. Eadem vero hac acri materia, qua peritonei hydrops excitabatur, omentum in putredinem valde declive, putredine afficiebatur & consumebatur, hinc nova sat copiosa putris materia in abdomine collecta. Vesicæ illæ vero semper magis magisque repletæ, tandemque nimia liquoris copia multum expansæ, crepuerunt successive & contentum liquidum in peritonei sacco effudere, hocque modo ex cystica hydrope sensim sensimque est orta vera ascites. Medio hinc Februarii abdomen multo turgebat liquore. Punctione igitur facta, effluxit magna lymphæ copia cum intermixta sanie. Operatione non omnis sanies effluxit, relicta vero semper acrior reddita, novas quidem quasdam lymphaticas excitavit vesicas, sed præcipue etiam irritans vasa arteriosa & venosa eisdem in locis cum venis lymphaticis copiose occurrentia, hæc inflammavit, quæ tandem rupta pus continuo stillarunt; hinc eodem modo quo antea vesicæ lymphaticæ, nunc in toto peritonei sacco vesicæ primum pus tunc saniem vehentes ortæ

1) *Commentar. in BOERHAAV. Aphorism. Tom. IV. pag. 161.*

funt. Præterea & in ruptis vesiculis sine dubio lymphæ quid mansit, & sanies extus adveniens intravit, concretæ igitur denuo illæ, quod admodum probabile esse duco, & saniem fovere & lympham ab hac acriorem factam; vasa inde irritata inflammataque ipsa auxere saniem; unde quæ antea lympham continuere, nunc sanie scatebant vesiculæ. Hinc post primam punctiõnem pauci oriebantur lymphatici tumores sed eo plures saniosi, qui omnes sensim sensimque nimis repleti successive crepuere & iterum ascitem formavere, nunc magis saniosam quam lymphaticam. Secunda punctiõne instituta, a materia acrior semper reddita, nullæ fere amplius vesicæ lymphaticæ sunt ortæ, sed ubique etiam arteriis & venis inflammatis, omnes vesicæ continebant saniem. Tertia igitur operatione instituta nihil fere quam foetida spissa sanies obtinebatur; quod quarta punctiõne, quinta, sexta & tandem septima simili constanter modo evenit, hac cum differentia, quod sanies, qualibet vice obtenta, semper fuerit foetidior & plus aëris emiserit, illa, quæ priori punctiõne egressa est. Tandem ultima punctiõ erat foetidissima, & magnam aëris copiam est largita, qua uti ex observatiõne notum, effluxus saniei e cannula interruptus est.

§. XVI.

Nunc tertii & ultimi morbi, cui hæc infelix tandem succubuit, originem effectusque ordiar.

Si causas in genere examinamus, e quibus cruentus vomitus solent oriri, sunt illæ præcipue plethora univer-

salis, debilitas brevium vasorum, splenicorum, & coronariorum, impedita circulatio in arteriis & venis, quæ præcipue in visceribus abdominalibus sese distribuunt, retentæ sanguinis excretiones præprimis menstruæ.

S. XVII.

Hæc omnes vomitus cruentus remotæ causæ nostra in misera conspirasse videntur, in proximam ejus ultimi morbi causam. Temperamento enim erat uti vocant sanguineo-melancolico, id est spisso abundabat sanguine, & per totum tempus, quo dictis laborabat morbis, unica aut altera solummodo vice ei sanguis detrahebatur; univertali ideo laborabat plethora, quæ augebatur adhuc ex eo quod per totum morbi tempus menstruum fluxum non esset experta, quo solo sæpius per multo brevius tempus retento cruentus vomitus solet oriri; præterea etiam arteriæ mesaraicæ & iliacæ cum earum ramificationibus pondere saniei compressæ & fortasse ipsa hac sanie acri irritatæ & contractæ, sanguinis ex aorta ingressui restiterunt, qui hinc vicinos petiit ramos minus resistentes; magno ideo cum impetu irruit in arteriam cœliacam ob altiorem ejus situm minus compressam & irritatam, dilatavit mire hujus ramificationes; hinc coronaria arteria, hinc ipsa vasa brevia secto in cadavere calami scriptorii crassitiem multum superabant, magna in copia ideo sanguis ex finibus arteriosis dictorum vasorum in ventriculum hiantibus, hoc in cavum effluxit. At non tantum ex arteriosis finibus sed etiam venosis, talem sanguinis effluxum contigisse ex hoc

f

patet, quia nimirum etiam venæ breves & coronariæ cum suis finibus maxime sanguine turgebant, quod hoc modo explicari potest; sanguis cum impetu in fines arteriæ coronariæ ventriculi, & brevium vasorum irruens, impetu & magna in copia etiam ingressus est origines venarum ex his arteriosis finibus oriuntium, hi quamvis acceptum sanguinem multa in copia truncis, venis nimirum brevibus, & coronariæ ingesserint, non omnem ingerere tamen potuerunt his, irritatione saniei abdominalis aliqualiter se contrahere nitentibus; hinc dilatatae ab irruente sanguine etiam fuere harum venarum fines in ventriculum hiantes, & sic sanguis tam ex arteriosis quam venosis finibus copiose irruens in ventriculum, ipsum dilatavit, irritavit & vomitum cruentum caussavit. Hac vero sanguinis copiosa deperditione, & fortasse mutatione nervorum, imprimis abdominalium, per varios miseræ morbos orta, ægrotæ viribus exhausta vomitu cruento statim rapta est ad plures.

§. XVIII.

Vomitum hoc cruento si non tradita fuisset neci, certe supremum carpsisset iter ob putredinem abdominalium viscerum, omnia enim fere erant putredine affecta, uti ex observatione notum.

§. XIX.

Reperta autem sunt a variis auctoribus in tuba, ovario aut abdomine, similes foetus reliquæ, præprimis quoque capillamenta, quæ eodem modo ac ossa nostræ observationis a foetu ob defectum nutrimenti mortuo & ma-

xime ex parte a putredine resoluto derivari non possunt; cum nulla eo tempore quo foetus putrescere debuisset, putredinis signa apparuerint. Quarum observatio-
num aliquas ex præcipuis breviter adducam. BUCHNER *m*) sequentem nobis recenset casum. Fœmina triginta sex annorum, jam ante undecim annos, cum utero gereret, magno tumore lateris dextri abdominis infra umbilicum laborare inceperat, qui, quamvis sano edito partu, non cessabat; sequenti tempore quatuor adhuc sanos partus enixa est, permanente tamen illo dolore lateris dextri; tandem effluxis undecim annis tumor totum occupare cepit abdomen, & cum apostemati perfecte esset similis, punctio instituebatur, per quam ex abdomine saniosæ materiei magna exiit vis, & aperto illo loco quo fœmina perpetuum sentiebat dolorem, chirurgus ex sacco, quem certe tubam Fallopianam esse credidit & qui intus erat rugosus, extraxit partem maxillæ superioris, digitum longum, una extremitate sat tenuem altero latam, cui præterea inhærebat dens molaris & alius adjecit cum glomere capillorum.

Cl. MURRAY *n*) invenit in ovarii tumore præmagnò maxillæ partem in qua plures dentes, & præterea plura alia ossea frustula erant quæ omnia sebo erant circumdata plures continente pilos, ab ossibus vero propria membrana separato.

m) *Miscellanea Physico-Medico-Mathematica* A. 1730. Octobr. Class. IV. Art. II.

n) In invitatione ad actum inauguralem doctoralem. Upsal. d. XIV. Jun. 1780.

Eadem quam Cel. MURRAY suæ observationi addidit explicatio, mihi ad BUCHNERI observata etiam pertinere videtur; cum vero hujus observationis explicationem in dicta invitatione propositam, quilibet, qui eam legere desideret, sibi comparare non possit; hinc præcipua ejus adducam. Sequentia nimirum posuit Cl. Vir:

“Quum novum primordium animalis adeo tenerum sit, ut minimam & informem gelatinæ guttulam referat, mirum non est, si sub suo longo ab ovario ad uterum itinere, nunc plane destruat, nunc vero in partibus quibusdam tabem contrahat nullo modo reparandam; unde fit ut stamina animalculi illæsa & ad debitum locum propulsa, si germinant, excrescant, suam servaturam formam, vel in alienam, licet organicam massam abituram. Monstrorum historiæ plurimæ sunt, eorumque plurima sic generari verosimillimum videtur. Nam si sine præjudicatis opinionibus monstra examinantur, triplici modo oriri videntur; jam enim a defectu partium, jam ab excessu, dum duo vel plura ova plus minusve inter se commiscentur, jam denique a partium organicarum perversa dispositione. Ut vero ova perfecte fecundata, modo jam dicto e via sua defleunt & ad uterum non pertinent, sic etiam hæc imperfectiora idem in ovariiis vel in tubis retinentur, vel etiam inter fimbriarum lacinias in cavum abdominis delabi possunt, hisce in locis germinare”.

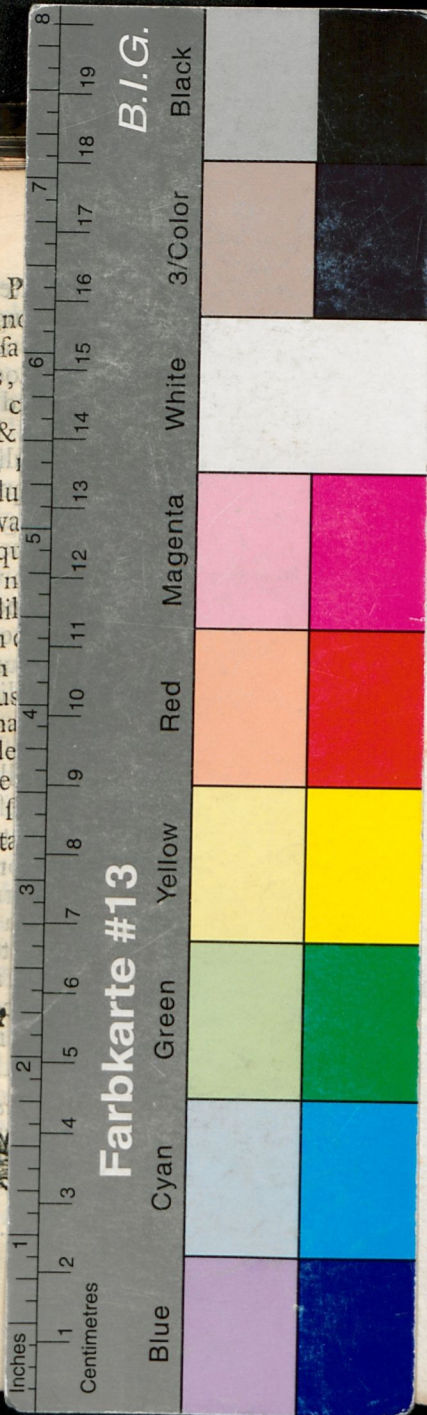
(X 228 1910)

Straßburg, Med. Diss., 4.

Caillett -

Cuenotte

3

SPECIMEN INAUGURALE
SISTENS
OBSERVATIONEM
DE
CONCEPTIONE
TUBARIA
CUM EIUS EPICRISI
QUOD
GRATIOSÆ FACULTATIS MEDICÆ
CONSENSU
PRO LICENTIA
GRADUM DOCTORIS
RITE CONSEQUENDI
SOLENNI ERUDITORUM EXAMINI
SUBMITTIT
FRANCISCUS HENRICUS CORVINUS
ARGENTINENSIS
DIE XXVIII NOVEMBRIS A. MDCCLXXX.
H. L. Q. C.

ARGENTORATI

Excudebat JOH. HENRICUS HEITZ, Academiæ Typ.